

Fondator:
G. V. MUNTEANURedacția și Administrația
la Tipografia N. P. PEIU
B A R L A D
Str. Ștefan cel Mare Nr. 17

VOCEA TUTOVEI

Foaie de propășire și educație națională
Apare la 1 și 15 a fiecărei luni
SUB CONDUCEREA UNUI COMITET

ABONAMENTE:

Pe un an 250 lei
Pe 6 luni 150 „
Autorități și instituții . 500 „
Abonamente de sprijin: benevol
Anunțuri și reclame, după învoialăInscris în registrul publicațiilor la Trib
Tutova, Nr. 1/1941

STATORNICIA în viață

Mare lucru este statornicia în viață! Măcar atât cât omenește se poate păstra. A fi statornic în acțiunile, credințele ideile și sentimentele tale, statornicie care izvorăște dintr-o viață de muncă și cu înțelepciune trăită, este fără îndoială o virtute. Cu toate acestea, o statornicie în adevăratul înțeles al cuvântului, nu poate să existe. Căci, *nimic nu e statornic în lume: nici norocul cel mai înflorit, nici prietenia cea mai strânsă, nici dragostea cea mai aprinsă; numai fapta bună e nemuritoare*, ne lămurește gânditorul. Și cu drept cuvânt.

Cercetând mai cu multă atențiune viața noastră de toate zilele, vom constata că în adevăr cele trei lucruri semnalate de gânditor: norocul, prietenia și dragostea—și ca ele atâtea altele—, nu au aceiași durabilitate în timp, că adică dela o vreme slăbesc și chiar se schimbă cu totul. Cel care are de pierdut și de suferit este, de sigur, omul. Câți oameni din acei căror norocul le-a slujit să ajungă la situații materiale și sociale neașteptate, n'au ajuns după o bucată de vreme tot acolo de unde plecase, dacă nu mai rău! Câte prietenii n'au durat decât atât cât un interes comun i-au putut ține pe oameni împreună! Câți oameni, bărbați și femei, s'au luat din dragoste și s'au despărțit în cel mai scurt timp! Și așa mai departe.

Există totuși o singură statornicie de care putem vorbi cu adevărat: aceea a faptelor bune, singurele care sunt în stare să fie statornice, nemuritoare chiar. Da, are dreptate cugetătorul. Din viața omului nu rămâne la urmă, care să supraviețuiască, decât faptele bune. Aceste fapte bune, materializate în spitale, biserici, școli și alte instituții sau case de binefaceri, vorbesc urmașilor în chip statornic de cel ce le-a dat viață statornică, de cel care n'a fost decât un muritor, dar care, prin faptele sale bune, a trecut la nemurire. Și în domeniul faptelor de ordin spiritual, același lucru se petrece. Pildă avem însăși cugetarea al cărei tâlc, căutăm să-l desprindem acum. Și chiar în faptele de arme, statornicia se întâlnește în toată frumusețea ei.

Este așadar, destul câmp liber pentru ca omul să-și manifeste statornicia în viață: câmpul faptelor bune. Cine se poate menține pe acest câmp al faptelor bune, nu se poate ca să nu arate și o statornicie cât de cât în toate celelalte manifestări sufletești cum ar fi: iubirea, prietenia și chiar norocul care nu se depărtează de el, atât timp cât este și un statornic om al muncii.

După cum se vede, se poate vorbi de-o statornicie a omului în lume, numai dacă are aceste două mari însușiri, ele înșile mai întâi statornice: *dragostea de muncă și dragostea de a face binele*. Dacă este așa, problema statorniciei în viață s'a rezolvat numai pentru oamenii muncitori și iubitori de fapte bune. Și cum aceștia nu sunt cei mai mulți la număr, nu pot schimba cu nimic regula generală, afirmațiunea cugetătorului că *„nimic nu e statornic în lume: nici norocul cel mai înflorit, nici prietenia cea mai strânsă, nici dragostea cea mai aprinsă; numai fapta bună e nemuritoare”*.

În rezumat, putem spune că se poate vorbi de statornicie numai la oamenii cari își înțeleg rostul vieții, devotându-se cu trup și suflet binelui sub orice formă, adică faptei bune, care singură e statornică și nemuritoare. Și că nu există viață omenească mai cu rost trăită, decât viața care a păstrat în tot timpul duratei ei, acea notă de statornicie morală, de înțelegeri, de simțăminte și de voință, de omeneie și faptă, măcar atât cât omenește este posibil. Căci mare lucru este statornicia în viață!

I. C. Antonovici

Românizare

În numărul precedent al acestei foi, am scris un articol, cu titlu de mai sus. Subiectul însă este atât de interesant, încât cred, că ori cât s'ar scri, n'ar fi prea mult.

În adevăr. Pentru ca economia țării, aflată azi 80% în mâini străine, să ajungă în cele românești, cine poate afirma că sunt deajuns câteva articole ale marilor ziare din capitală sau ale suratelor lor mai mici din provincie?

Cine și-ar putea închipui, că e deajuns o simplă Lege a Marelui nostru pentru ca să se și restabilească echilibrul economic în această țară atât de înzestrată de Dumnezeu cu minunate bogății, dar cu o populație băștinașă atât de săracă?

E deajuns să vedem miile de fabrici de cherestea ce sfârtică cel mai minunat Codru din Europa, cum toate sunt în proprietatea străinilor de neam. Miliarde aur a curs din munții noștri, unde numai ichnitul mănuiților de topoare și de beschii sau scârțâitul vâlcărit al carelor cu osii de lemn sunt românești.

Treceți prin fața Morilor ce strivec sub valuri și pietrele lor atâtea boabe câte picături de sudoare și poate de lacrimi au vărsat frații noștri țărani, pentru ca aurul să se clituiască în casele de fier ale străinilor potențați.

Opriti-vă apoi pe străzile principale ale orașelor și vedeți prăvăliile cele mai arătoase și palatele cele mai înpodobite ce-și ridică etajele spre cer și acutați, nu care-cumva auziți țîșnind dintre ziduri gemătul sărăcitului negustor sau meșteșugar român?

Sau poate ați văzut care-va vr'un strein — un singur strein — muncind la binăua, în care se va lăfăi păduchele neamului, ridicând pe samarul umerilor lui cărămida, căldarea cu var, ori grinzile eșite toate din munca bietului român?!

Și atunci? Atunci pentru ca „însfârșit dreptatea să se facă”, guvernul țării a venit cu Legea românizării. Conducătorul Țării a hotărât ca toate bunurile acaparate de străini să treacă de la aceștia — așa cum se cuvine — în folosința sau proprietatea celor ce le-au muncit cu adevărat.

Legea românizării s'a făcut! E bine că s'a făcut o legiuire, atât de necesară și de dreaptă, dar nu e deajuns. Legea ca să dea roade, are nevoie:

1. De oameni înțelepți și buni patrioți, care s'o aplice nu numai așa „cum arată slova legei” ci mai ales așa cum a fost plămădită și eșită din sufletul cald al legiuitorului însuși.

2. Românii să înțeleagă că „acum ori niciodată” să-și „croiască altă soartă, la care să se 'nchine... dușmanii” ce au stăpânit produsul muncii românești.

Dacă prima condiție nădăduim că se va împlini, căci avem încredere în cei puși să aplice legea, apoi în îndeplinirea celei de a doua condiție stă deslegarea problemei.

Iar pentru că spațiul ce mi se pune la îndemână în această foaie, mă oprește să scriu mai mult, cu îngăduința cititorilor noștri, voi încerca să vorbesc și în numărul viitor, tot de această problemă.

Iancu Mihailescu

Eroul Național: Locotenentul VICTOR COMȘA

Vineri 25 Septembrie 1942, s'a împlinit un an de când, la Dalnic, în fața Odesei, a căzut eroic Locotenentul Victor Comșa, supranumit de către camarazii săi de arme „Măncătorul de tancuri”.

Faptele de arme ale acestui erou, fiu al Ardealului, cât și scrisorile adresate de pe front, familiei sale, vor constitui în viitor, cele mai frumoase lecții de istorie și de educație patriotică pentru tineretul român.

Născut la Sibiu, în 1912, Ianuarie 13, din părinți memorandiști, după ce își termină cursul primar și secundar pleacă la München, unde studiază politehnica. Înapoiat în țară, a intrat în Școala Militară de ofițeri, după terminarea căreia a urmat cu succes și Școala specială de infanterie.

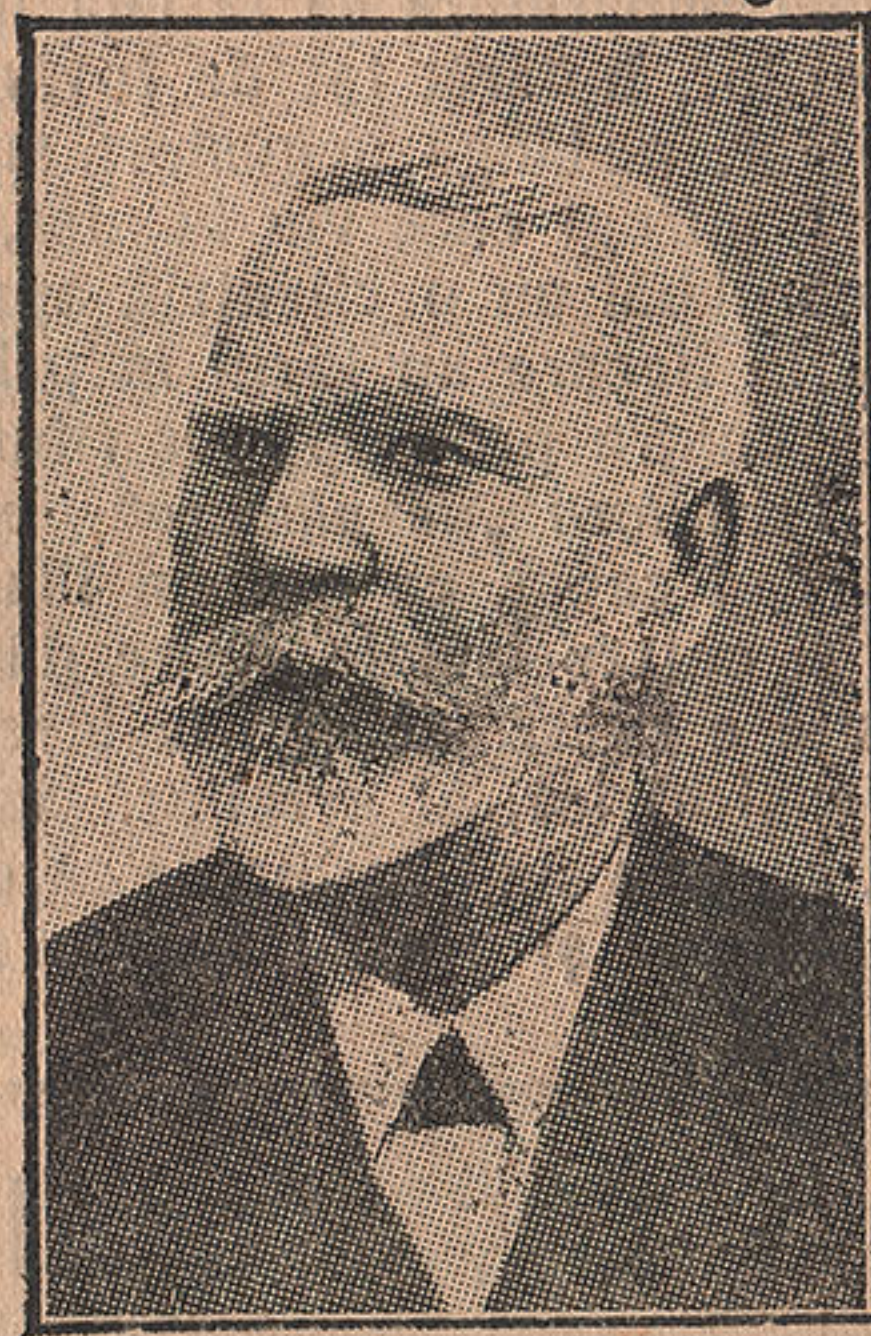
Când a intrat în războiu, la 22 Iunie 1941, făcea parte din Reg. 1 Vânători de Gardă Nr. 2 „Regina Elisabeta”.

S'a distins în războiul sfânt împotriva bolșevismului, din primul moment, oferindu-se voluntar pentru acțiuni primejdioase, incursiuni și sonde în rândurile inamicului, de unde revenea neatins, cu pradă de războiu și prizonieri.

La un atac, ia comanda batalionului, în locul căpitanului care căzuse rănit, dar văzându-se împresurat de 40 bolșevici care-i strigau „Predaite”, Locotenentul Comșa, deși numai cu o mitralieră și 3 pușcași, fără să-și piardă calmul și prezența de spirit, recurge la un truc: ridică mâinele în sus, în semn că se predă, dar când bolșevicii încep să se apropie de el, siguri și veseli de captură, Comșa strigă celor trei pușcași, cari erau în urma lui: „trageți băeți!” Sunt secerați 30 bolșevici, iar ceilalți 10 sunt omorâți cu grenade de dânsul.

Altădată a condus un atac, urcat pe carul de luptă al Comandamentului.

(Continuare în pagina 3-a)

Stroe S. Belloescu

Mare filantrop tutovean, care, prin statornicia faptelor sale bune, a înțeles, ca puțini alții, adevăratul rost al vieții.

Insemnări

Fiii satului, fiii orașului. — Fundația Culturală „Regele Mihai” — veche alcătuire regală pentru ridicarea satelor — a experimentat în lungul anilor prin programul ei, marele avantaj adus în bunăstării vieții sătești de către acei fii ai satului, îndepărtați de meleagurile copilăriei și ajunși oameni de frunte în alte părți ale țării. Prin Căminurile Culturale — aceste minunate unelte de prefacere, — ei au fost chemați să-și aducă aminte de căsuțele unde au văzut cei dintâi zori de lumină și să ajute, cu puteri câștigate în lupta vieții, ridicarea gospodăriilor și dezvoltarea minții celor rămași la brazdă.

În unele părți această înțelegere a fost deosebit de efectivă: biserici, școli, clădiri publice, băi populare, tineri îndrumați către meserii și negoț, cooperative și atâtea lucruri minunate au izvorât din contribuția fiilor satului și prin intermediul Căminului Cultural. Chemarea locurilor copilăriei dă fiori și tresăriri oricărui individ și e cu neputință ca el să rămână nesimțitor la glasul adăncurilor veșnic poruncitoare.

Și totuși ajungem uneori să cunoaștem locuri și oameni unde acești fii rămân fără milă la cerințele de ridicare, deși nu le lipsesc posibilitățile materiale și morale. Cu multă amărăciune trebuie să amintim de încercările unui om, care, după o viață de muncă și străduinți în folosul binelui obștesc, primarul orașului ajuns în pragul bătrânețelor la o grea răspundere — spre a concentra toate bunăvoințele pentru folosul unei populații sărăcite, îndurerate și stoarse. Deși legăturile sentimentale se mai păstrează între cei depărtați și cei rămași să îndure plăgile Egiptului — în mare parte — nesimțirea și ingrătușia și stăpâna multor suflete, copleșind atâtea năzuinți și prăbușind atâtea speranțe.

Când scriim aceste rânduri ne gândim la încercările, nu prea depărtate, pentru întemeierea cercului Tutovenilor, dela București. Și ne gândim la atâtea energii tinere irosite cari nu-și găsesc un făgaș.

Nesocotirea vremurilor de revoluție pe cari le străbatem ca indivizi și ca neam, împun o altă solidarizare de cât aceea de până acum. Ajutând reînvierea strigoilor partidisti și dizolvanți ai politicianismului, deschidem mormântul acestui neam și facem inutile cele mai mari sacrificii din desfășurarea istoriei noastre.

De aceea vrem să nădăduim că atât la București cât și la Birlad să se găsească energiile necesare pentru alcătuirea cercului fiilor Birladului și ai Tutovei spre a-și îndeplini nu numai opera, dar și menirea. Să ajute Dumnezeu!

M.

„Sămănătorii de ruine și de pustiu“

IV

În jurul Vălenilor-de-Munte povestea e aceeași, de sfâșietoare tristeță.

Nu mai vorbesc de apariția, în primăvară, aici ca și ori unde, a cumpărătorilor evrei, a unei recolte de prune, care nici nu se știe de va fi, căci regula e că se face odată la patru ani. Așa e în toată țara, „precepeția“, fatală vânzătorilor săraci, nefiind reglementată nici până acum și o întreagă populație de paraziți trăind cu ouă și carne pe sama unor săteni hrăniți cu borș de verdețuri și mămăligă, ca și pe sama unor cumpărători de la orașe care ar putea să-și capete singuri produsele de cari au nevoie. În unele părți din Moldova se poate vedea evreul ivindu-se la marginea lanului cu căruța ca să încarce cumpărătura sa la fața locului, și sunt mijloace pentru ca jocul prețurilor, hotărât tot de tovarășii lor ascunse, să-i folosească.

Dar, pe lângă negustori, sunt dela un timp pe aici și „plaisiriști“, familii întregi care vin la aier, — doar aproape e Slănicul de Prahova ale cărui băi au o clientelă aproape exclusiv evreiască, hahamul luându-și în fiecare an locul în primire, ca să nu se consume păsări tăiate contra prescripțiilor rituale.

Vizitatorii „de plăcere“ pregătesc drumul negustorilor. Dar pe alături ei caută, ca oameni filantropi, să civilizeze populația.

Și cutare femeie dintre dâșii arată femeilor noastre țărance ce prostie e să se meargă la biserică, Este în adevăr un Dumnezeu dar e și al lor, al evreilor, iar, în ce privește ce a adaus creștinismul, acestea sunt basme de care mințile înțelegătoare n'au să ție samă.

Ruinele și pustiiul nu vin numai în domeniul material.

(va urma)

N. Iorga

Copii noștri

Mă uit la voi, minuni cu ochi de stele
Și plete-asemeni holdelor de grâu
Și glas vrăjit, din șoapele de râu
Și din suspinul tainic de smicele...

Și vă privesc urcând pe drumuri grele
Cu Făt-frumos, pe calu-i fără frâu,
Cercând să ncingeți paloșu-i la brâu
In hotăriri năprasnice, rebele...

Ce moștenire cruntă vă lăsăm:
De griji, de dor, de sdruncin, de blăstăm,
De suferinți, de lupte și de foc:

O nesfârșit' aprinsă nfioreare...
Că viața voastră un singur rost mai are:
Să repeziți hotarele la loc.

G. Tutoveanu

Crâmpeie din viața mea artistică

Aveam doisprezece ani când pentru prima oară am simțit fiorul succesului; la Bârlad unde terminam școala primară și unde venise în inspecție un inspector, care m'a pus să recit o poezie. Am recitat (Codrule Codruțule) de Eminescu. După ce am isprăvit, m'a întrebat dacă m'a învățat cineva s'o spun. Nu, nu m'a învăț nimeni, i-am răspuns, iar el m'a pus s'o mai repet. Vă puteți închipui cu câte bătaie de inimă am spus din nou.

Când am ajuns acasă d'abia răsufând de pe la poartă i-am povestit mamei, ce se întâmplase la școală cu D-l Inspector. L-am mai întilnit pe Inspectorul acela mult mai târziu, cind spre sfârșitul carierei mele, venisem la Sf. Giorgiu Român să-mi văd de sănătate și unde cunoscând pe Domnul Profesor Halița, stînd de vorbă am descoperit că el fusese primul meu admirator, cu vre-o trei zeci și cinci de ani în urmă.

Imi aduc aminte de dorul acela nestins de a învăța meru altă poezie, alt cîntec. Așa eram îndrăgostită de cîntec, încit nu mai aveam noțiunea timpului. Totul era să învăț un cîntec nou și să-l cînt și iar să-l cînt, amețindu-mă și pe mine și pe cei din jurul meu. Pentru mine cîntecul era poezie și poezia cîntec. De cite ori în serile cu lună depe prispă căsuței noastre din mahalaua Podeni din Birlad, sau depe văile Floreștilor n'am cîntat „Vezi rîndunelele se duc“, sau n'am recitat poezii de Carol Scrob, care era atunci la modă.

Cartea de poezii a lui Carol Scrob o furam dela o prietenă bună a mamei mele țata Aneta, care avea o grădină frumoasă, în care visam deseori, sărutînd pomii înfloriți.

Approape toate cîntecule le știam dela C. C. Striana, mama mea, în poala căreia adormisem de multe ori, vrăjită de felul ei de a le cînta toate cîntecule acelea vechi romanțioase, cari în inima mea sunt

adinc întipărite: „Cîntecule mamei“. Ideala mamei era să mă fac profesoară și al meu artistă. Pentru ea a fi artistă era o mare nenorocire, pe cind a fi profesoară, înseamnă a fi în rînd cu lumea. Este drept că pe vremea aceea artiștii o duceau cam prost, mai ales prin provincie pe unde-și lăsau bagajele amanet.

Odată am tăiat o fotografie a Aristiței Romanescu din Universul și meru mă uitam la ea, căutînd să iau aceiași atitudine pe care o avea Aristița în fotografie.

Copilul cind vine pe lume vine cu talentele lui; degeaba își dau osteneală părinții să le facă altă carieră decit aceea destinată de legile firii.

Am venit cu mama la București să învăț să mă fac profesoară, dar am intrat fără știrea ei la Conservator.

Mai tîrziu am legat școala de gard și am rămas la Conservator: mărturisind la urmă totul mamei mele, care a plîns amaric. „Actorița vrei să te faci? Să umbli cu tărăbușele de colo până colo? Fata mamei, fata mamei, mai bine aș muri decit să te văd jucînd la teatru“

Intre timp intrasem la Operă în cor, ca să cîștig și eu ceva și am adus-o într'o seară pe mama la teatru; se juca „De aș fi rege“ cu Băjenaru, cu Aurel Eliade, cu Mara D'asty, basul Teodorescu, cu frumoasa Vladaia și Alexiu.

Artiștii cîntăreți de mare valoare, trupă nu glumă. Venind acasă mama mi-a zis: tu știi că eu am să mor eă sufăr de ani de zile de piept iar tu ai să rămâi de risul lumii“.

Acolo la teatru am văzut femei frumoase, bine făcute cari cîntau de răsuna sala; tu parcă erai un pui de bogdaproste, mică într'un colț grămadă cu altele, a trebuit să te caut mult cu ochii, d'abia te-am găsit. Ce cauți tu acolo? Ești prea neînsemnată pentru a juca teatru și mai cu seamă la Teatrul Național, la care

Maria Manoilescu-Condrea

Medalioane bărlădene

Preocupările mele de istorie literară a regiunii noastre, imi dau uneori satisfacții nebanuite. Din pagini uitate de reviste vechi poți culege floarea ascunsă a poeziei: atîția scriitori învinși înaintea de vreme, înfrânți de-un destin tragic sau de mediul provinciei, se descoperă în fața ochilor mirați. N'ai nevoie să te-azezi din punctul de vedere al timpului și-al împrejurărilor în care-au produs, pentruca să te încanți de versul lor: lectura însăși își limpezește frumusețile ca pe-un aur curat.

lată un nume, necunoscut scrisului feminin din România în recenta antologie, care merită un alt destin literar decit acela pe care uitarea l-a învăluit: Maria Condrea.

Iubirea mea nu e poveste
Ce-o depeni seara lângă foc
Cînd viscolește; nu e joc
Șăgalnic, nici noroc nu este.

Așa își începe mărturisirea, poezia de liniare armonii „Iubirea mea“.

Maria Manoilescu-Condrea s'a născut la 1885 în Bârlad. În orașul ei natal a făcut cursul primar și patru clase secundare, după care a trecut la Școala Normală de Institutoare din Iași, pe care a absolvit-o în 1904.

A funcționat cîteva ani în învățămîntul rural, mai întai la școala din Tîfești. Putna, apoi la Hârșova-Vaslui. În 1911 a trecut la Bârlad, unde a funcționat până în 1930, cînd a fost răpusă de o boală necruțătoare.

Deși n'a publicat în volum, Maria Manoilescu-Condrea, soția unui distins institutor, care-a cîștit învățămîntul nostru ca și ea, a colaborat la o seamă de reviste, printre care: „Convorbiri Literare“, „Ramuri“, „Țara de Jos“-București, „Licăriri“-Galați, „Slova“, „Răzeșul“, „Cosinzeana“.

Indrăznesc să pun pentru cercetătorii literari problema unor asemenea scriitori de talent, care n'au volum, cu opera ri-

sipită prin reviste numeroase, unele obscure, locale, — ei au dreptul ca să fie înscrși în patrimoniul literaturii românești, iar imaginea lor, adunată cu pietate, să fie luminată în întregime.

Maria Manoilescu-Condrea dovedește în versurile ei nu numai inspirația spontană a unei sigure vocațiuni literare, ci și spiritul critic pe care o inteligență deosebită și o cultură aleasă o poate exercita asupra unui material inițial.

Tehnica poeziilor e corectă până la perfecțiune. O atitudine de demnitate în fața vieții ține'n frâu avîntul sentimentului. Iubirea ei nu e tînguire; e măreață în durere și singurătate.

Iubirea mea e mîndrul sbor
De vultur ce se pierde'n zări,
Tîind mereu alte cărări
Și înfruntînd mereu alt nor.

Ea este stîncă solitară
Din vârful muntelui cărunț;
Zăpezi o leagă de pămînt
Iar creștetu-i se'nalță'n pară.

Tăcută'nalță fruntea sus:
N'o dor neînțeleși fiori,
Căci n'are nici regrete'n zori
Și nici speranțe în apus.

Ea va trăi arzînd mereu:
Stingheră, flacăra curată
Și n'o ajunge niciodată
Să poată spune: Ești al meu!

Un asemenea lirism stăpînit e rar în literatura feminină, de obicei plină de efuziuni sentimentale și totuși cît de emoționantă e adîncă feminitate a ultimelor versuri citate! Oricît de splendidă ar fi mîndra renunțare, la sfârșit învinge parcă durerea visului neîmplinit.

Poezia Mariei Manoilescu-Condrea nu se reduce la lirismul erotic. Deosebit de interesante sunt acele versuri pe care le-a scris sub influența generoasei mișcări so-

(Continuare în pag. 4-a)

m'ai dus astă seară, pe o scenă așa de mare. „Te pierzi fata mamei“

O! Măicuță, care de acolo, unde ai plecat așa de tînră știi că pe scena aceea mare am jucat trei zeci de ani teatru și am umblat și cu tărăbușele măicuță de multe ori în tot cuprinsul Țării și cred că nu m'am făcut de rîsul lumii.

În primăvara aceea măicuța mea scumpă a murit, iar eu am terminat anul I de Conservator, avînd ca profesoară pe Aristița Romanescu pe care o iubeam grozav. Ea era atunci la apogeul carierei, am văzut-o în multe roluri și multe din rolurile ei le studiam și eu.

După examen, un artist dela Teatrul Național. mort de mult, mi-a zis: „Ei nu știi de unde sare epurele! Ce păcat că ești așa de mică!“

Eu însă știam una și bună: Teatrul și nimeni și nimic nu putea să astîmpere focul care ardea în mine și care trebuia să se consume.

Mi s'a spus de multe ori că sunt mică în decursul carierei mele, deși genul meu de roluri au fost naivele, pentru care nu era nevoie să fiu cît turnul Colței. Este momentul s'o spun că, nenea Gusti, neprețuitul nostru director de scenă mi-a zis odată: „că dacă aș fi de o șchioapă mai înaltă, cu talentul și cu vocea mea, aș putea juca „marele amoreze“.

Nene Gusty: dacă jucînd numai ingenuitățile, fi-am dat atîta de lucru și te-am supărat de atîtea ori, dar dacă aș mai fi jucat și „Dama cu Camelii“! Destinul meu a fost să nu fiu decît o naivă nene Gusty, dar matala știi ce roluri grele sunt și poate că-ți aduci aminte, cît de mult ne chinuim cu ele amîndoi. Nici odată nu se va spune destul pentru toată munca uriașă pe care ai depus-o cu noi toți în lunga Dumitale carieră.

În anul al doilea de Conservator eram chemată de actorii scăpătați să le joc în beneficiile pe cari și le dădeau în sala Eforiei sau în sala Dacia din Piața Mare.

Doamne! cît elan puneam! cite lacrimi am vărsat în primul rol pe care l-am jucat în piesa Schedder-bey, mare tragedie spectaculoasă în cinci acte, unde tatăl meu din această piesă era un erou albanez Schebder-bey și în care după multe și teribile peripecii muriseră toți cavalerii din jurul lui... erau numai cadavre pe scenă și eu trebuia să-i bocesc pe toți; așa era rolul.

Sala din teatru Dacia era ticsită de lume; cu toți brăgagii și simigii, cu toți albanezii cărora beneficiatul le plasase bilete; emoționată peste măsură, plîngeam grozav fără șir, plîngeam înainte, nu mai conteneam, chiar după ce se isprăvisse piesa. Așa plîng debutantele, își iau rolul prea în serios; mi-aduc aminte că mă durea capul grozav și de plîns și de emoție și de fumul dela lămpile cu pietrol cari luminau atunci sala Dacia din Piața Mare.

Acum cîteva ani invitată la Balcic de o prietenă și ducîndu-ne să facem o vizită la un vecin, intrînd în curte văd un mormînt pe care ardeau niște luminări. Stăpînul casei ne-a spus: că femei localnice veniau zilnic acolo și aprindeau luminări. Dar al cui este mormîntul acesta celebru întreb eu? — al lui Schedder-bey — eroul albanez. Tatăl meu din piesa debutului.

Pe urmă l-am avut profesor pe maestrul Notara care pe lingă că era mare artist, era și mare dascăl.

Generații întregi ai învățat să joace teatru maestre Notara căruia i-ai închinat viața întregă, de dragul acestei arte dramatice! Cum ne învățat să respirăm și să facem pauză; cu cîtă răbdare; pierdeai ore întregi cu noi! Dumneata m'ai învățat să rid maestre; trei săptămîni te-ai chinuit cu mine în „Scinteia“ de Pailleron. Cum să nu-mi aduc aminte cît de întruchipat erai în rolul Don Cezar de Bazan din „Ruy Blas“ și cum să nu mi-aduc aminte maestre de cele ce mi-ai spus cînd am jucat pe Suzana din „Nunta lui Figaro“. În inima mea cînd mă adîncesc cîte

O importantă adunare

La 23 Septembrie a. c., în sala Curții cu Juri din orașul Bârlad, au fost convocați conducătorii Căminelor Culturale din Județul Tutova. O sală plină până la ultimul loc și dornică să afle motivele convocării, așteaptă nerăbdătoare,

D-l Colonel Zănescu, prefectul județului și președintele Căminului Cultural Județean, a primit de la d. Mareșal Conducător ordine pentru *intemeiere de ateliere țărănești*. Și a găsit că este cu mult mai util pentru împlinirea acestei porunci să se folosească bună-voința obștească și solidaritatea din Căminul Cultural, de cât autoritatea, de multe ori uscată și aspră, a primăriei sau a jandarmului.

Constatăm bucuroși deschiderea unui drum care să meargă la inima săteanului și este de recomandat tuturor frunțașilor administrativi procedeul de a se cuceri mai întâi inima și încrederea țaranului — dar a țaranului adevărat —, care-și dă nu numai avutul sau munca, ci și viața, cu o abnegație care impresionează lumea.

Nădăjdum să izbutească procedeul d-lui Prefect de Tutova, care prin Căminele Culturale, caută un drum la inima țărănească pentru împlinirea poruncilor Mareșalului Conducător.

S'au făgăduit și fonduri pentru deschiderea acestor ateliere. Și bine ar fi ca ele să fie întemeiate și sprijinite pe centre, spre a avea un efect mai grabnic, decât extinzându-se asupra tuturor satelor. Inzestrarea câtorva ateliere centrale cu toate uneltele necesare, în aceste vremuri, nu-i tocmai o problemă ușoară.

Iar lipsa numeroaselor produse necesare plugarilor și gospodăriilor lor, se arată tot mai pronunțată.

Avem încredere că simțul de bun și practic gospodar al d-lui Prefect de Tutova, fără multă întârziere, va alcătui un număr de ateliere țărănești, cari în scurtă vreme să restituie nu numai capitalul de încurajare, dar să amortizeze prețul înzestrărilor cerute de instalare și începuturi.

Tot la această adunare s'a anunțat că pe ziua de 15 Octombrie a. c., se va deschide o *expoziție cu produse agricole și pomicole din cuprinsul județului*. Vor fi expuse, cu acel prilej și produse ale atelierelor țărănești cari vor fi luat ființă până la acea dată.

Vor urma apoi serbări ale Căminelor Culturale, unde vor fi înfățișate nu numai produse ale industriei casnice și gospodărești țărănești, dar și însușiri ale sufletului românesc autentic, care va găsi, de sigur, ecou și prețuire adâncă în orașul nostru.

M.

„Să ne deprindem a asculta nu numai pe acei cari sunt de părerea noastră, cari ne asigură un succes ușor, cari ne linguesc, cari ne laudă prejudecățile și pasiunile noastre.

Să ne deprindem a asculta adevărul, chiar când nu ne convine, când nu ne e plăcut, când ne judecă alții și ne condamnă“.

odată te regăsească așa cum erai: Maiestru în toate cele.

Debutul meu la Teatrul Național a fost în băștelul de țaran din „Răsvan și Vidra“ de Petriceicu Hajdeu, care după reprezentare, venind în culise, m'a mîngîiat pe cap, spunându-mi că am dicțiune, voce caldă și că se vede că-mi plac versurile, că le spun cu drag.

După aceea am fost angajată la Teatrul Național unde am jucat travestiuri și multe naive, ani și ani dearîndul. Pe atunci artiștii învățau mult și jucau mult. Publicul nu prea venia la teatru și aceluiași public trebuia să-i servim mereu altă premieră. Dar poate din cauza aceasta se făcea o legătură sufletească între public și artiști, care ne dădea încredere și elan care ne făcea să căpătăm acea încredere în noi, atât de necesară în cariera grea și spinoasă a artistului dramatic.

Într'un an am avut douăsprezece premiere: comedii, drame, farse și chiar tragedie, de oarece în anul acela pe lângă Ketty din Heidelbergul de altă dată, am jucat pe Ofelia din Hamlet, unul din rolurile mele favorite, alături de marele Aristid Demetriade, care atunci a jucat pentru prima oară rolul lui Hamlet, în care a rămas ca o pildă pentru generațiile viitoare. Ce mare artist a fost Aristid Demetriade și ce mult am jucat cu el, cu Soreanu, cu maestrul Notara, cu Ion Petrescu, Bulandra, Vasile Toneanu, cu Petrache Liciu și cu Ion Livescu, nume sacre pentru mine.

Ducîndu-mă la Paris mai tîrziu, unde am stat doi ani în umbra Comediei Franceze, de unde am putut constata cu multă bucurie că și la noi în Țara Românească, aveam artiști de valoare în cele trei orașe: la Craiova, la Iași, la București.

Cu mulți din ei am jucat teatru așa cum visasem în copilărie. Alături de ei, de mină la rampă ne-am împărțit succesele; alături am tremurat de grija premierelor, alături am suferit de suferințele acelea dintre culise de cari publicul nu știe.

Tuturor acelor camarazi de pretutindeni, le aduc omagiile mele, fie că tră-

esc, fie c'au murit; cu toții am ajutat la construirea atmosferei de „Artă Dramatică Românească“.

Voi cita numai cîteva piese, în amintirea acelor vremuri trăite intens pe scenă împreună cu camarazii mei.

Iată pe afix „Păianjenul“ de A. D. Hertz. Autorul era tînr, d'abia ieșise de pe băncile școlii. Jucam rolul „Păianjenului“, rol greu studiat în zece zile. Cine a mai dormit atunci! Alături de mine juca distinsul meu camarad, Tony Bulandra, care și în Păianjenul ca în tot ce a jucat, era neîntrecut.

Iată pe afixul teatrului „Heidelbergul de altă dată“ Piesă studentească, cu cîntece, cu tinerete și cu dragoste. Printre studenții cari făceau figurație pe scenă era și George Georgescu marele nostru muzicant, care mi-a spus într'o zi cu cît drag își aduce aminte.

Parcă mă văd cu un buchet în mînă, în rochiță albă spunînd lui Karl Heitz o poezie, tremurînd de frică, ca un copil naiv, care vede pentru prima oară un prinț... și care se cam zăpăcește puțin.

„Din țară îndepărtată sosește azi prinț frumos, La Necarul cel dulce, la țămău-i dragăstos Primește acest dar... coroana Primăriei, Și bun sosit la noi, în ăst cuib al plăcerii... Cînd vei pleca de aicea, în minte să-ți trăiască Al nostru Heidelberg și viața-i studentească“.

Heidelbergul de altă dată a fost un mare succes pentru că s'a jucat într'un ansamblu extraordinar.

Galeria inebunise de bucurie că se joacă o piesă studentească. Iată pe afixul teatrului „Romanțioșii“ de Rostand, în versuri admirabile traduse de Mircea Rădulescu, talentatul nostru poet, unde jucam pe Silveta, rol ideal de ingenuitate, dar un rol favorit. Poezie și poezie scrisă de Edmond Rostand.

Între timp am fost trimisă de Ministerul Cultelor cu Mircea Rădulescu și Alfred Moșoiu să spunem versuri, pentru educația tineretului, în cînsprezece orașe din țară. Mircea spunea de ale lui, toate pline de elan patriotic. Alfred Moșoiu spunea din delicata și subtila lui poezie,

Eroul Național: Locot. Victor Comșa

(Urmare din pagina I-a)

La Tocani (Cahul-Basarabia) s'a purtat cu atîta vitejie la atacul cotelor 120 și 196, încât a fost propus pentru decorare și a primit Ordinul Militar „Mihai Viteazul“ și „Crucea de Fier“ germană.

În ziua de 27 August 1941, lângă Odesa, la asediul satului Kagarlick, gonește pe inamic, capturînd 2 tancuri (azi expuse la statuia Regelui Carol I din fața Palatului Regal) 7 tunuri, 6 brandt-uri, 8 mitraliere și 120 arme.

Rănit la Dalnic, în fața Odesei, de o schiță de obuz, în ziua de 23 Septembrie 1941, a murit în spitalul de la Saltz (Transnistria) în ziua de 25 Septembrie 1941.

Azi, când se împlinește un an de la moartea lui, sufletele ni sunt răscolite de amintirea acestui erou între eroi, cu figura de arhanghel și cu sufletul de luptător neînfricat.

Eroi a avut Neamul nostru în toate vremurile, căci în continuu a fost în războaie, datorită așezării sale geografice. Dar nici când, eroismul românesc, care este legea de temei a însăși existenței noastre, nu s'a reliefat atît de strălucit și n'a făcut dovada virtuților noastre, ca în războiul actual, când cei mai voi-nici, cei mai frumoși și cei mai buni fii ai Patriei și-au dat și continuă să-și dea viața pentru Cruce, pentru Țară.

„Înainte de a te face pe tine fericită, — scria Locotenentul Victor Comșa de pe front, către soția sa Ange, — voi lupta și mă voi sacrifica pentru binele Țării mele... pentru scempanoșă Basarabie“.

Dacă astfel a luptat și s'a jertfit pentru Basarabia, cu ce elan și îndărjire ar fi luptat pentru Ardealul în care s'a născut?

Locotenentul Victor Comșa și toți ceilalți eroi ai Neamului alcătuiesc, prin jertfa lor, marele mozaic al istoriei naționale, menit să povestească generațiilor viitoare, faptele acestor sfinți ai Patriei.

De aceea, numele și amintirea lor trebuiesc eternizate.

În sufletele moldovenilor alături de cari a luptat, și în special în sufletele bârlădenilor, Locotenentul Victor Comșa este veșnic prezent și amintirea lui va fi neștearsă. Bârladul are o stradă care poartă numele Eroului Locot Victor Comșa, iar pictura bisericii Domneasca, Catedrala orașului, care este în curs de executare, se face tot în amintirea și pentru pomenirea acestui strălucit Erou al Neamului românesc, căzut în Războiul Sfânt pentru Cruce și Dreptate, așa cum glăsuiește și va glăsuși peste vremuri, pisania de deasupra ușii de la intrarea în Biserica Domneasca din Bârlad.

Pe lespedeza acestei biserici, — cândva, tîrziu..., oricînd, soția și copila vor afla mîngâiere și vor dobîndi puteri și nădejdi întăritoare, rugîndu-se pentru Eroul Național: Locotenentul Victor Comșa care le-a fost soț iedea și tată vi-teaz între viteji.

Pr. H. Bărbuleanu

„Oamenii de inimă arată foarte des o mare lipsă de cunoștință a lumii și de prudență în afaceri și sunt deci expuși a fi ușor înșelați și amăgiți, — pe când ființele de rînd, ființele vulgare, înțeleg mult mai bine și mai iute cum se fac treburile“.

iar eu trebuia să spun din clasicii noștri, așa era făcut programul.

Am fost primiți și răsfațați pretutindeni pe unde am trecut, de tineretul acela de atunci care umplea sălile. Într'un oraș a venit un director de liceu, să mă roage să nu cumva să spun studenților poezii de dragoste. Da cum să nu spun Dom-nule Profesor? Se poate una ca asta? Doar nu sunt copil de cîte 5-6 ani; în sală sunt studenți, băeți mari, cari vă asigur, d'abia așteaptă să le spun poezii de dragoste...

Eu aveam pregătite poezii patriotice, mai aveam și minunata noastră Miorița dar mărturisesc că aveam mai multe de celelalte și mai ales din poezia populară a lui Coșbuc, care era foarte mult gustată de public.

Mircea spusese multe de ale lui, Alfred Moșoiu de asemenea, eu isprăvisem cu cele patriotice, dar studenții nu isprăviseră deloc aplauzele. Atunci am dat drumul unei idile. Ispita de Gh. Coșbuc. În sală vă puteți închipui ce a fost; entuziasm tineresc plin de avînt. Cîtă bucurie le-a făcut, ei doar știau cu toții, pe dinafară toate idilele lui Coșbuc. Erau și preoți și profesori în sală, dintre cari s'a ridicat un preot și ne-a ținut o cuvîntare mulțumindu-ne pentru manifestarea de poezie românească, tocmai după ce spusese „Ispita“, în care printre alte strofe pline de farmec este și următoarea:

„Te-au spus vre-odată popii Că pacatele îți scriu, dacă îmbrățișezi vre-o fată Să nu-i crezi, ei știu Psaltirea dar ce foc o fi Iubirea, zău nu știu.“

Directorul liceului încremenise în culise cînd a văzut că tocmai un preot, s'a ridicat să ne ție cuvîntare, după ce spusese „Ispita“ poezie de dragoste.

Regret că nu pot spune tot binele pe care-l merită trupa Davilla din care am avut bucuria de a face și eu parte. Directorul nostru era un mare animator și noi toți tineri și doritori de succese.

Revenind la Teatrul Național s'a pus în studiu „Cometa“ de Anghel și Iosif. O bijuterie românească în versuri spumoase

și pietre nestimate. Piesă în care a debutat Puiu Iancovescu cu succes fără seamăn. Jucam alături de el, o mică cochetă capricioasă; erau versuri și versurile erau marea mea pasiune în cariera mea artistică... Eram fericită de cîte ori spuneam versuri... mă duceau cu ele în țara fermecată.

După spectacol, poetul Zaharia Bîrsan a venit să-mi spună că în seara aceea, un grup de scriitori mă numise „Domnița versului românesc“.

Aceasta a fost una din cele mai mari bucurii ale mele; ca artistă, bucuria care mi-a dat putere și curaj să spun versul în toate ocaziile, la toate festivalurile, în toate colțurile Țării Românești. O camarade Zaharia Bîrsan, cum îți mulțumesc pentru bucuria pe care mi-ai făcut-o atunci.

În timpul războiului trecut, am jucat rolul Liane din piesa „Trandafirii Roșii“ de Zaharia Bîrsan. L-am jucat cu atîta drag. Cu dragul acela, cu care își cîntă Cîntecul ciocirlii, cînd se ridică în înaltul cerului îmbătată de azur și de cîntec; pleacă capul amestit, se așează pe ramură de copac și începe iar trîlurile...

Aș fi început mereu trîlurile din frumosul rol al Liane din „Trandafirii roșii“.

Cum năvălesc amintirile și cum crîmpeie din viața mea artistică s'au desprins din valurile vremii!

Din cauza vremurilor grele prin care trecem, închei rugînd pe toți, să împreună-mi minile și cu toată inima, cu tot sufletul nostru să spunem împreună „Rugăciunea“ de Mihail Eminescu:

Rugămu-ne îndurărilor

Luceafărului mărilor

Din valul ce ne bîntue

Înălță-ne, ne mintue,

Privire adorată

Asupra-ne coboară

O! Maică Prea Curată

Și pururea Fecioară Marie,

Din valul ce ne bîntue

Înălță-ne, ne mintue.

Maria Giurgea

ȘTIRI DIVERSE

Generalul de Divizie G. Avrămescu
către Corpul Vânătorilor de Munte:

Și tu, camarade,

.....ai luat parte la marea bătălie din-
tre Nipru și Marea de Azov.

Prin vitejia ta și eroismul tău, dușma-
nul a fost înfrânt, urmărit și distrus.

Izbânda Corpului Vânătorilor de Munte
a fost măreață. Ea va rămâne ca o lum-
mină pururea strălucitoare peste veacuri.

Să povestești cu mândrie eroicele fapte
de arme săvârșite de tine și de camarazii
Vânătorilor de Munte.

Să nu uiți să spui, camarade, că Vă-
nătorii Corpului de Munte s'au războit
cinci zile, singuri, pe un front de 50 km.,
cu 5 divizii dușmane din cele mai brave,
inzestrată cu artilerie multă, cu munți de
munții, cu aviație numeroasă care a svâr-
lit zi și noapte deasupra ta, fier și foc.

Să nu uiți, camarade, să arăți:

Că inamicul a atacat ca roiul de albine
zi și noapte, fără răgaz, cu tancuri, care
s'au dus adânc în spate, fără a te îngrozi;

Că te-au înconjurat de nenumărate ori,
dar că ai stat neclintit la post;

Că ai răbdat de foame, de sete și de
frig, dar n'ai desperat și n'ai pierdut nă-
dejdea în victorie.

Să spui, camarade, că ai făcut cu toți
Vânătorii de Munte, zid în jurul șefilor
care au stat la post ca stâncile bătute
de talazuri.

Să spui, camarade, că răniții au suferit
ca martirii în tăcere.

Să spui cu inima plină, că morții au
fost răsbunați; că la început singuri, apoi
cu trupele germane, Vânătorii de Munte
au înscris una din paginile cele mai glo-
rioase în istoria războiului contra bolșe-
vicilor.

Să nu uiți să spui, camarade, că ți-ai
făcut jurământul făcut Patriei, Regelui și
Conducătorului Țării.

Răsplata cea mai mare pentru tine, ca-
marade, este conștiința datoriei împlinite
și mândria de a fi luat parte la cea mai
însemnată bătălie a Corpului Vânătorilor
de Munte.

Să te închini, camarade, pentru frații
tăi de arme, căzuți pe câmpul de bătăie!

Să-ți aduci aminte de șefii care te-au
condus și ți-au asigurat izbânda!

.....

Un învâfător locotenent, în momentul
plecării pe front, scrie:

Soției: „Ai grijă de școală. Ornamen-
tează cât mai frumos. Scriptele să fie în
regulă. Demonstrează la inspecția specială
munca mea. Doresc ca să nu reproșeze
inspectorii nimica“.

Unui binefăcător al școlii: „Când por-
nesc spre Răsărit, țin să mulțumesc ce-
tățenilor cari au dat tot concursul pentru
reparația școlii. Uau, care a dat un mare
ajutor moral, ești D-ta, pentru care îți mul-
țumesc foarte mult. Te rog nu părăsi
școala și dă neprețuitul D-ta ajutor și
mai departe“.

Unui prieten: „Și acum dorința mea
este: 1. Să ne vedem sănătoși. 2. Să mă bat
ca un leu pe câmpul de onoare“.

Iubiților lui premilitari: „Am plecat
spre Răsărit. Vă doresc sănătate. Ascultați
de șefii voștri. Puneți toată munca
voastră, pentru a se termina cu bine re-
parația școlii. Școala este a voastră și
prin școală trăiți. Amintiți-vă de toate
sfaturile mele. Doresc să am vești bune
despre voi. Am să vă scriu cât de des“.

.....

Credem că nu mai este atât de multă
nevoie de a demonstra părinților datoria
ceasului de față. Niciodată în viața Nea-
mului nostru n'a fost mai mare trebuință
de a se îndrepta tineretul către școlile
comerciale și industriale. Tineretul cu
scriere bună, cu înclinări spre matematică
să fie îndrumat spre aceste școli practice,
pentru a pătrunde în comerțul și industria
pe care străinii sunt obligați să le pără-
sească.

Părinți, săvârșiți un mare păcat și un
act împotriva Patriei, dacă nu îndrumați
copii voștri către școlile comerciale.

Tineri, băieți și fete, sunteți dușmanii
Țării noastre dacă vă întoarceți fața
dela școlile comerciale.

.....

In opera de românizare care se săvâr-
șește sub ochii noștri, se observă un
fapt care trebuie semnalat, fiind în
detrimentul românizării însăși: Ridicân-
du-se dreptul evreilor de a nu mai avea
servitori dintre români, ei pun la servi-
ciile ce le îndeplineau până acum aceștia,
pe tinerii români plasați în magazinele lor,
în vederea românizării comerțului care se
găsește exclusiv în mâinile lor. Ne facem
o datorie a semnala celor în drept această
nemaipomenită înjosire ce se aduce func-
ționarilor comerciali români, care funcțio-
nează în magazinele evreiești.

.....

Rândurile sincere ale unei scriitoare
ruse răspândite la Odesa: „Români! Frați
de credință! Vă salutăm cu căldură și din
tot sufletul. Ne-ați ajutat să ne refacem
bisericele pomegrite și distruse. Ați ridi-
cat-o pe mama noastră a tuturor, biserica
ortodoxă, la înălțimea ce i se cuvine. Din
nou răsună cântări de rugăciune, în dăn-
gănitul clopotelor. Pretutindeni, în biserici,
alături de noi, ostașii români iau parte cu
evlavie la rugăciunile noastre. Nu un ocu-
pant străin se roagă alături de noi, impre-
ună cu noi ingenunche un frate elibera-
tor, ridicându-și ochii către chipul Maicii
Domnului, apărătoare a tuturor și noi și
ei suntem ocrotiți deopotrivă de Ea“.

Natașa Nobekova, Vasilkova spune a-
devăruri nezdruinciate și e bine să le re-
ținem.

.....

O publicație din Timișoara, sau, poate,
un semi-român de la „Frunce“, are pre-
tenția să rezolve definitiv problema evre-
iască prin arătarea unui joc de cifre. După
onorabilul confrate „România a scă-
pat“ de vre-o 185.000 evrei, trecuți încă
din luna Octombrie 1941 peste Nistru —
„fiind așezați în Transnistria, sau în re-
giuni mai depărtate“. Spune mai departe
ziarul că „după recensământul terminat de
curând, România nu mai are decât 272.409
Evrei“. După arătările aceluiași ziar se
găsesc, la București, 97.868 Evrei, iar în
lași 34.000. În 5 orașe, se arată că se
găsesc 168.868 Evrei și năzuiește să ne
încredințeze că în restul orașelor Româ-
niei se mai găsesc numai 103.541 Evrei.

Nu era de nimeni cerută rezolvarea
problemei evreiești, la Timișoara. Însă
cum trebuie să socotim inclinația care
crede că cea mai vitală problemă națio-
nală: excluderea tuturor Evreilor din via-
ța poporului românesc se poate rezolva
definitiv cu evacuarea a 25-30.000 Evrei
în extremitățile teritoriilor cucerite?

Totdeauna s'au găsit mentori cu plată,
în presă, spre a rătăci opinia românească.
Vrăm să credem că de acum înainte ei
să fie sfidați sau luați de perciuni.

.....

Intrebări logice. Unele ziare se întrea-
bă și cer să se ia măsuri împotriva E-
vreicilor cari nu sunt chemate la nici un
soiu de muncă obștească, fiind lăsate să
bată trotuarele și cinematografele și să
sfidese sărăcia multor familii românești.

Mai mult decât atât: dar aceste femei,
în provincie ca și în capitală, practică o
prostițiu luxuriantă, iar înăuntrul ei, o
propagandă formidabilă pentru stîrbirea
demnității și prestigiului nației noastre.

Pe această cale ele înțeleg să se răz-
bune pe tratamentul pe care Românii l-au
aplicat Evreilor. Și dacă Românii ar fi cei
mai aspri în tratamentul aplicat rasei se
mite... în lumea întreagă!

O altă întrebare e aceia cu privire la
Evreii bogați, care prin sisteme specifice
de corupție se sustrag dela munca de fo-
los obștesc pe care o îndeplinește numai
populația evreiască săracă.

LICEUL COMERCIAL BARLAD

PUBLICAȚIE

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de
17 Octombrie 1942 orele 11, se va ține la can-
celaria Liceului Comercial de băieți din Bârlad str.
C. Hamangiu Nr. 22 licitație publică pentru darea
în antrepriză a construcției unei săli de clasă
la suszitul liceu. Licitația se va ține conf. legii
contabilității publice, a normelor și instrucți-
unilor date de către Oficiul Central de licitații.
Valoarea lucrărilor este de lei 580.000.

Condițiunile și caetul de sarcini al lucrării se
pot vedea la cancelaria liceului în orice zi de
lucru între orele 9-12 și 16-19.

Director, I. BELDIMAN

Secretar, P. Vasiliu

INFORMAȚIUNI

Comitetul de conducere al ziarului
„Vocea Tutovei“, a deschis o listă de
subscripție pentru strângerea fondului
necesar la ridicarea Casei poetului „Al
Vlahuță“, care să servească drept sediu
Căminului Cultural din satul Pleșești, lo-
cul lui de naștere.

Sumele subscrise se vor trimite d-lui
Const. Dornescu, avocat.

Suma din urmă 6000

Au mai subscris:

D-na Aneta Z. Andronic, Tecuci 1000

„ Michaela Tatovici, Focșani 1000

Atragem în chip deose-
bit atențiunea cititorilor noștri
asupra articolului: „Crâmpoie din
viața mea artistică“ semnat de o
bârlădeancă, D-na Maria Giurgea,
marea noastră artistă, pentru a
cărei minunată și delicată contri-
buție la modestul nostru ziar, îi
mulțămim călduros și cu recunoș-
tință.

Rezultatul colectei „Ziua Ostașului“
dela 29-30 August 1942. Cetățenii ora-
șului Bârlad și ai Județului Tutova, ca
să dovedească patriotismul lor față de
ostașii cari luptă și își jertfesc viața pen-
tru țară, au răspuns și de data aceasta
cu același entuziasm ca și la colectele din
trecut, la apelul Doamnei Maria Mareșal
Antonescu, Președinta Consiliului de Pa-
tronaaj al Operelor Sociale, a cărei acti-
vitate neobosită pentru binele obștesc este
demnă de toată lauda.

Echipele de colectare au răspuns cu
multă însuflețire la chemare, umblând din
casă în casă sfătuiră pe locuitorii ca să
dăruiască obiecte călduroase pentru ostașii
cari luptă departe, pentru prestigiul și
dreptatea românească și pentru izbânda
Sfintei Cruci.

Rezultatul frumos al acestei colecte, se
datorește și Comitetul de Patronaj de sub
președenția neobositului și energicului
Colonel I. C. Zănescu Prefectul Județului
Tutova, care a desfășurat o vie propa-
gandă în cuprinsul orașului Bârlad și a
Județului Tutova.

Diferitele obiecte colectate cu ocazia
„Zilei Ostașului“, — dacă ținem seamă de
prețul Zilei — se ridică la circa 9.500.000
lei, ceea ce dovedește că populația ace-
stui Județ, cu toate că a fost încercată cu
eutremur și secetă, totuși își dă seamă
de nevoile prin care trece țara și are
toată dragostea pentru ostașii ce luptă
pe front.

Comitetul de Patronaj al Județului Tu-
tova, aduce mulțumiri pe această cale,
tuturor acelor care au avut bună voință,
ca să dăruiască obiecte călduroase pen-
tru armată.

La școala profesională gr. II
„N. R. Codreanu“ este vacant dela
1 Octombrie 1942 postul de con-
tabilă plătit cu 5300 lei lunar.

Solicitanțele trebuie să fie absol-
vente a liceului comercial și cu
practică în specialitate la Bancă
sau la alte instituții și urmează a
se adresa la cancelaria școlii
Bulevardul Bpureanu Bârlad.

La Salonul de Coafură și Frizerie

D. Măceanca

se execută cele mai reușite ondu-
lațiuni permanente și cu apă, cu re-
numitele aparate „WELLA“.

Se vopsește părul în toate nuanțele

„POPORUL“

Mare depozit românesc de cherestea
și materiale de construcție

— BARLAD —

Strada Anastase Panu Nr. 121

Aprovizionat cu toate sorturile
și mărimile de material dela
Fabricile din Bucovina.

În ziua de 27 Sept., școala
profesională de fete gr. II „N. R.
Codreanu“, A deschis cursurile no-
ului an școlar, cu un serviciu reli-
gios, de sfințirea apei, oficiat de
părintele protoiereu I. Chirvasie și
cu un cuvânt bun de îndemn la
muncă, la studii, educație și înde-
plinirea de datorii școlare și patrio-
tice, ținut de D-ra E. Ghimuş di-
rectoarea școlii.

În ziua de 27 Septembrie
s'au deschis cursurile liceului te-
oretic de fete „Iorgu Radu“ cu un
serviciu religios de sfințirea apei.

In ultimul moment aflăm înceta-
rea din viață a lui Th. Emandi, fost
ministru plenipotențiar. Bârlădenii iau
parte cu toată puterea sufletului lor la
pierderea unui așa de distins om, trans-
mițând familiei profundul lor regret.

Maria Manoilescu-Condrea

(Urmare din pagina 2-a)

ciale și sufletești a socialismului de pe
vremuri. Nota aceasta socială, de profun-
dă umanitate, așa de rară în literatura
noastră, puținii au prezentat-o în strofe așa
de realizate. Iată ce lapidare versuri a
smult Maria Manoilescu-Condrea din a-
dâncul sufletului ei iubitor de oameni:

În țara'n care toți mănâncă
Un cerșetor e-o ran'adâncă
Săpată'n trupul tuturor —
O rană'n care-țin sobor
Revolta, crima și peirea
Încet, tăcut își fac menirea
Cum sapă picătura'n stâncă:
Un cerșetor e-o ran'adâncă!

Spațiul unui articol de gazetă nu ne
permite să stăruim mai mult. Un stu-
diu întins, care să cuprindă cercetarea
tuturor poeziilor împrăștiate prin reviste,
ca și a celor inedite câte se vor mai găsi,
rămâne o preocupare a mea de viitor.
Căminele culturale ale Tutovei și-ar pu-
tea face un punct de onoare din editarea
unei opere literare care ne cinstește țin-
utul, Antologia scrisului feminin din Ro-
mânia de Margareta Miller-Verghy și
Ecaterina Săndulescu, s'ar completa cu
un buchet de poezii care nu și-au irosit
parfumul. În 1937, în „Antologia scriito-
rilor bârlădeni“, scrisă în colaborare cu
amicul Nedelea, — Maria Manoilescu-Con-
drea și-a avut pagina cuvenită. Polosin-
du-se de lucrarea noastră, mai târziu,
Enciclopedia Cugetarea n'a putut trece
peste acest nume.

Bârladul, prin scrisul poetului Tuto-
veanu, o prețuia, astfel, în 1930, prin
„Scrisul Nostru“, Anul II, nr. 1-2:

„În ziua de 1 April, a încetat din viață
în Bârlad, orașul său de naștere, Maria
Manoilescu-Condrea, scriitoare de mare
talent, care-a publicat prin „Convorbiri
Literare“ și prin „Răzeșul“, poezii de o
frumuseță deosebită prin discreția rară a
simțirii și prin bogăția prodigioasă a gra-
ului“.

Bârladul cultural, însă, nu trebuie să
rămână la o simplă amintire în preajma
unui mormânt.

George Ursu

Poșta redacției

D-lui Inv. Maxim din Rădești.
Despre sfințirea sf. biserici din R.
s'a scris în numărul din 15 Sept.
de către unul din redactorii noștri.
Regretăm că articolul D-voastră
ne-a sosit prea târziu.

De vânzare

Casa Th. Emandi
cu tot locul ei de
12.000 m. pătrați,
dîn str. Gh. Emandi. Doritorii să se
adreseze Familiei la București II, str.
Postelnicu 2, sau la d-l C. Dornescu
avocat Bârlad.